

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
Гадяцького геріатричного будинку-інтернату**

20.02.2025

м. Полтава, 2025

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 20.02.2025 групою НПМ здійснено відвідування Гадяцького геріатричного будинку-інтернату Полтавської обласної ради (далі – будинок-інтернат, заклад, установа).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ у складі:

Кармазін-Денисенко Лариса Олексіївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Каневська Дар'я Іванівна, представник громадської організації;

Гриценко Лариса Миколаївна, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Місцезнаходження закладу: вул. захисників України, 8, м. Гадяч, Полтавської області, 37300.

Керівник установи – Артеменко Анатолій Федорович (на посаді з 12.04.2018).

Будинок-інтернат заснований у 1930 році, новий житловий корпус збудовано в 1970 році.

Згідно зі Статутом Гадяцького геріатричного будинку-інтернату (нова редакція), затвердженого наказом Управління майном Полтавської обласної ради від 17.01.2025 № 15, будинок-інтернат є неприбутковим стаціонарним інтернатним закладом соціального захисту, що утворений для цілодобового проживання (перебування) та догляду за громадянами похилого віку, особами з інвалідністю та особами похилого віку, які страждають на психічні розлади, та які за станом здоров'я потребують стороннього догляду, соціально-побутового, медичного обслуговування, соціальних послуг і комплексу реабілітаційних заходів (далі – підопічні).

Код ЕДРПОУ 03189201, КВЕД 87.30 Надання послуг догляду із забезпеченням проживання для осіб похилого віку та інвалідів (основний).

У будинку-інтернаті функціонує Громадська рада.

Загальна планова чисельність підопічних у закладі становить 140 осіб. На день відвідування в установі перебувало 109 осіб (жінок –57, чоловіків –52), з них: 8 осіб віком до 60 років; 60 осіб віком від 61 до 79 років; 41 особа віком від 80 років. Крім того, 2 особи – учасники війни, 30 осіб – діти війни, 1 особа – з числа сімей загиблих, 3 особи – учасники бойових дій (афганці), 19 осіб – внутрішньо переміщені особи, 52 особи з інвалідністю (5 осіб – з дитинства, 4 особи – II групи, 43 особи – I групи інвалідності).

Підопічні забезпечені цілодобовим медичним обслуговуванням.

У будинку-інтернаті функціонує відділення медико-соціальної реабілітації, де підопічні отримують:

медичну реабілітацію (курси відповідної терапії);

фізичну реабілітацію (ЛФК, масаж, фіто процедури) згідно призначень лікаря та рекомендацій наданих в індивідуальній програмі реабілітації;

соціальну (консультування, представництво інтересів, соціальної адаптації).

Особи з інвалідністю повністю забезпечені засобами технічної реабілітації, які поновлюються згідно термінів експлуатації.

Усі підопічні мають укладені декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу. Стаціонарне лікування хворих мешканців здійснюється на базі комунального некомерційного підприємства «Гадяцька міська центральна лікарня» Гадяцької міської ради (далі – Гадяцька ЦРЛ), де проводиться діагностичне, лабораторне та інші обстеження на підставі договору від 09.01.2025 №39 «Про надання медичних послуг». Щорічно фахівцями Гадяцької ЦРЛ здійснюється комплексний та профілактичний медичні огляди всіх мешканців будинку-інтернату.

Підопічні забезпечені підгузками, сезонним одягом.

У разі необхідності за правовою допомогою підопічні звертаються до юрисконсульта, який працює в будинку-інтернаті. Окрім того, між установою та Гадяцьким бюро правничої допомоги Миргородського відділу з надання безоплатної правничої допомоги погоджено графік функціонування консультаційного пункту доступу до безоплатної правничої допомоги підопічним закладу.

Підопічні забезпечені раціональним п'ятиразовим харчуванням, у тому числі дієтичним, з урахуванням віку і стану здоров'я осіб, що проживають в будинку-інтернаті в межах натуральних норм харчування. Проміжки часу між прийманням їжі не перевищують чотири години, останній прийом їжі організовується за 2 години до сну.

Штатна чисельність працівників будинку-інтернату складає 94,5 штатних одиниць, з яких: 46,25 шт. од. – медичний персонал (лікар-психіатр 2 категорії – 0,5 шт. од.; лікар-терапевт вища категорія – 1,0 шт. од.; сестра медична старша без категорії – 1,0 шт. од.; сестра медична з фізіотерапії без категорії – 0,5 шт. од.; сестра медична з масажу без категорії – 0,25 шт. од.; сестра медична вища категорія – 3,25 шт. од.; сестра медична першої категорії – 3,0 шт. од.; сестра медична без категорії – 1,0 шт. од.; сестра медична з дієтичного харчування без категорії – 1,0 шт. од.; дезінфектор – 0,5 шт. од.; сестра-господиня – 1,0 шт. од.; молодша медична сестра палатна – 26,25 шт. од.; молодша медична сестра (ванниця) – 2,0 шт. од.; молодша медична сестра (прибиральниця) – 2,0 шт. од.; молодша медична сестра (роздавальниця) – 3,0 шт. од.).

За період з 01.01.2024 по 31.12.2024 у будинку-інтернаті померло 43 особи, за період з 01.01.2025 по 19.02.2025 – 6 осіб.

Благодійної допомоги до закладу за 2024 рік надійшло на загальну суму – 883 642,29 грн.

Витрати на харчування на одну особу в день станом на 20.02.2025 складають 129,23 грн, а витрати на медикаменти на одну особу в день станом на день відвідування складають 27,73 грн.

Установа має власне підсобне господарство, яке забезпечує на 23% м'ясом для харчування підопічних.

Будинок-інтернат має розроблений План евакуації Гадяцького геріатричного будинку-інтернату в разі виникнення надзвичайних ситуацій.

Заклад має один житловий корпус. У корпусі знаходяться медичне крило, харчоблок, бібліотека та кабінети для обслуговуючого персоналу. Входи до житлового корпусу облаштовано пандусами для маломобільних підопічних. Будівлю, у якій проживають підопічні обладнано пожежною сигналізацією та системою оповіщення, яка виведена на центральний пульт спостереження. Санітарний стан житлових кімнат, постільної білизни, одягу підопічних задовільний. Кімнати освітлені, неприємні запахи відсутні. У житлових кімнатах дотримано норм житлової площі на одну особу. Житлові кімнати підопічних, зокрема осіб з інвалідністю та ліжкових хворих обладнані кнопками виклику персоналу.

Вікна закладу не заграбовані, на кожному поверсі наявні схеми евакуації.

Підопічні вільно пересуваються територією закладу, а також мають можливість здійснювати самостійні прогулянки за межами будинку-інтернату після погодження з адміністрацією.

У закладі функціонує перукарня із штатним перукарем. Також у закладі є швейна майстерня, де здійснюється ремонт та пошив одягу для підопічних.

На території закладу функціонує пральний комплекс, який здійснює прання постільної білизни та особистих речей підопічних.

Особові медичні книжки працівників харчоблоку мають актуальні відмітки про проходження обов'язкових профілактичних медичних оглядів.

На інформаційних стендах будинку-інтернату розміщена інформація про права і обов'язки підопічних, адреси і контактні дані посадових осіб, у тому числі Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, до яких підопічні та персонал можуть звернутися у разі порушення їх прав.

У закладі створено умови та забезпечено можливість для підопічних проживати сім'ями.

У будинку-інтернаті проведено капітальний ремонт корпусу для перебування внутрішньо переміщених осіб з плановою чисельністю 30 ліжок місць. Проте, незважаючи на цілковиту готовність та облаштованість, у відремонтованому корпусі ніхто не проживає вже понад рік, у зв'язку з не введенням його в експлуатацію.

Під час відвідування групою НПМ проведено особисте конфіденційне спілкування з 46 підопічними та 12 працівниками закладу. Скарг на неналежне поводження, якість догляду та умови проживання від підопічних не надходило

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групи НПМ здійснено 10.04.2023, за результатами якого виявлено порушення прав підопічних на доступність, зокрема для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (відсутній ліфт, коридори приміщень не облаштовані поручнями, пішохідна тротуарна плитка пошкоджена та потребує реконструкції).

За результатами попереднього відвідування НПМ вносились рекомендації Полтавській обласній військовій адміністрації та Полтавській обласній раді щодо усунення виявлених порушень та недоліків, та саме:

вжити заходів щодо обладнання приміщення будинку-інтернату ліфтом;

вжити заходів щодо облаштування коридорів закладу поручнями;

вжити заходів щодо проведення ремонту асфальтного покриття на території закладу.

З моменту попереднього відвідування перелічені рекомендації виконані частково, а саме: встановлено ліфт, проте не введено його в експлуатацію.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

1. У закладі відсутні захисні споруди (укриття), які мають забезпечувати можливість безпечного перебування підопічних у разі повітряної тривоги або обстрілів, що не відповідає вимогам пункту 7 розділу XVII Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198, абзацу другому підпункту 2 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185, та вимогам наказу Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту».

Слід зазначити, що у закладі наявне підвальне приміщення, яке використовується як захисна споруда (укриття) без Акту оцінки об'єкта (будівлі, споруди, приміщення) щодо можливості його використання для укриття населення як найпростішого укриття. Крім того, вхід до вказаного підвального приміщення здійснюється крутими сходами, що значно ускладнює можливість спуску/підйому для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю.

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (статті 9, 20 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, стаття 43 Конституції України, стаття 5 Закону України «Про психіатричну допомогу»).

2. Приміщення будинку-інтернату не пристосовані до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, що не відповідає вимогам ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», а саме: заклад обладнано ліфтом, проте не введено його в експлуатацію. Зазначене унеможливорює організацію прогулянок для маломобільних та ліжкових хворих підопічних, які проживають на другому поверсі закладу.

3. У порушення пункту 5.9 ДБН В.2.2-18:2007 «Заклади соціального захисту населення» (із змінами) матеріали покриття прогулянкових доріжок і тротуарів не забезпечують безпечне пересування маломобільних осіб, що перебувають у закладі, в тому числі осіб з інвалідністю на кріслах колісних.

Інші порушення.

4. Відповідно до пункту 4 розділу III Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198 (зі змінами) (далі – Державний стандарт) визначення ступеня індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги проводиться за потреби, але не рідше ніж один раз на рік. Розділом IV Державного стандарту передбачено складання індивідуального плану надання соціальної послуги стаціонарного догляду, у тому числі вимоги до перегляду та коригування індивідуального плану.

У ході відвідування встановлено, що перегляд індивідуальних планів підопічних здійснюється формально, шляхом зміни дати без належного перегляду та визначення ступеня індивідуальних потреб.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Полтавській обласній військовій адміністрації забезпечити:

контроль за додержанням прав підопічних;

вжиття невідкладних заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги із стаціонарного догляду, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності закладу;

облаштування укриття з урахуванням вимог чинного законодавства.

2. Гадяцькому геріатричному будинку-інтернату забезпечити:

введення в експлуатацію ліфта;

облаштування прогулянкових доріжок і тротуарів для забезпечення

безпечного пересування маломобільних осіб, що перебувають у закладі, в тому числі осіб з інвалідністю на кріслах колісних;

належне та своєчасне визначення ступеня індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги та перегляд індивідуальних планів надання соціальної послуги стаціонарного догляду.

Додатки: фотоматеріали на 5 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ
Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України
з прав людини

Лариса Кармазін-Денисенко

Фотоматеріали

Фото1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

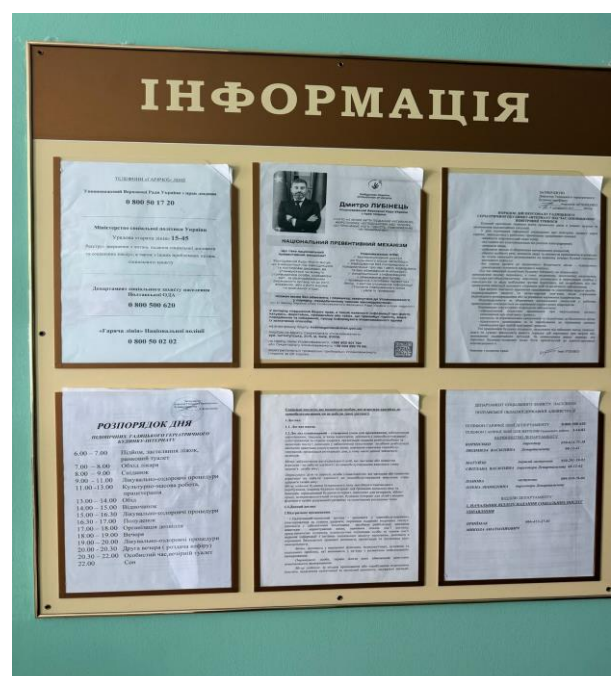

Фото 5

МЕНЮ

ДИРЕКТОР АРТЕМЬЕВ

МЕНЮ
20.10.2017

№ п/п	Назва страви	Вислі (в грамах)
СНІДАНОК		
1	молочна кашка	100
2	кефір	150
3	сирокоса	50
4	чай	100
5	сир твердий	50
6		
7		
8		
9		
10		
ОБІД		
1	фас. суп	200
2	кефір	150
3	сирокоса	50
4	чай	100
5	сирокоса	50
6	сирокоса	50
7	сирокоса	50
8	сирокоса	50
9		
10		
ПОЛУДЕНОК		
1	сирокоса	100
2	сирокоса	100
3	сирокоса	100
ВІЧЕРЯ		
1	сирокоса	100
2	сирокоса	100
3	сирокоса	100
4	сирокоса	100
5	сирокоса	100
6		
ІНІ		
1	сирокоса	100

Система відслідковування і контролю харчування ГОМА Валентина

Фото 6

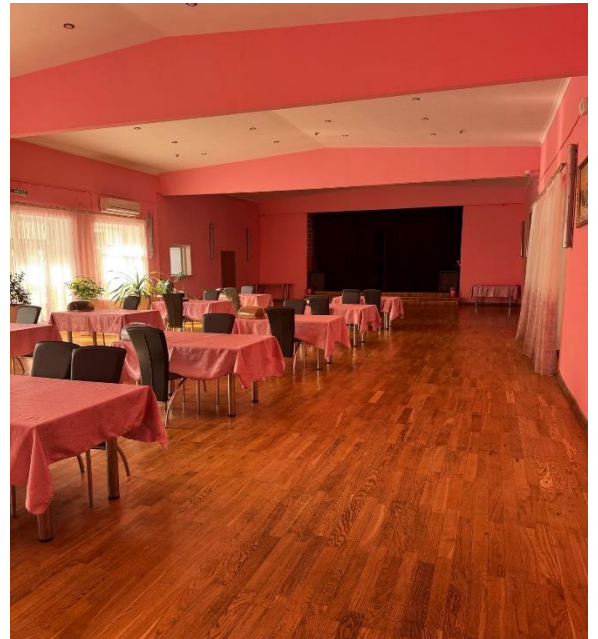

Фото 7

Фото 8

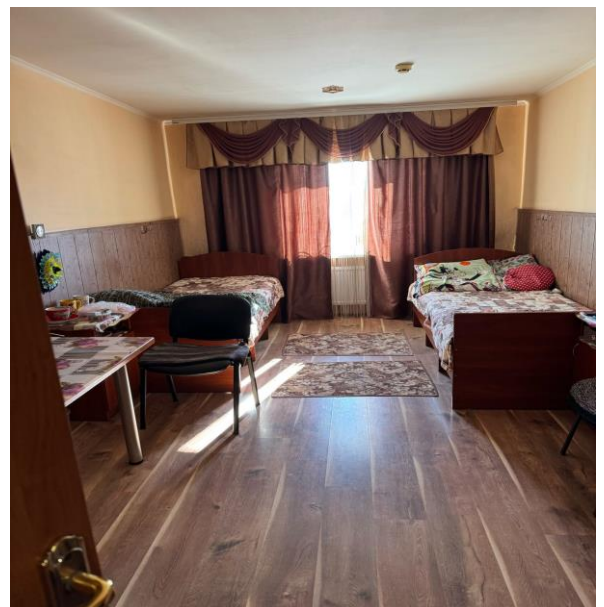

Фото 9

Фото 10

Фото 11

Фото 12

Φοτο 13

Φοτο 14

Φοτο 15

Φοτο 16

Фото 17

Фото 18

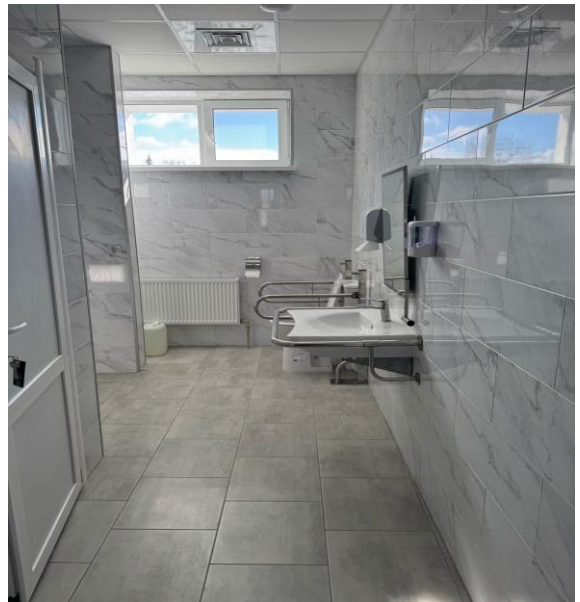

Фото 19

Фото 20

